

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 69. ТОМ 1
ISSUE 69. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 14 від 21.11.2023 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомя]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 69. Том 1. – 330 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Грищенко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко І.М.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Маршалек-Кова Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (дос. ССс., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2023

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 14 from 21.11.2023)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2023. – Issue 69. Volume 1. – 330 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andriev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchuk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazurko** – Doctor of History, Professor; **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantyuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustyomenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as **Index Copernicus International**.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (032 – History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.afhn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@afhn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2023
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2023

Марта ЗАБОЛОТНА,

orcid.org/0000-0002-2958-6581

асистент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) martazabolotna@gmail.com

Ірина СЕНЬКІВ,

orcid.org/0009-0002-5317-7443

асистент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) isheremeta44@gmail.com

Галина ЧУМАК,

orcid.org/0000-0001-5974-9022

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) chumak@tntpu.edu.ua

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДІВ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ

Стаття присвячена порівняльному аналізу основних процесів перекладу політичної промови з англійської мови на українську. Увагу зосереджено на вивченні та порівнянні різних стратегій перекладу, взявши за основу промову Президента України. Висвітлені лексичні та синтаксичні трансформації, що спостерігаються у письмових та синхронних перекладах. Їх аналіз вказує на важливі аспекти вибору оптимальних перекладацьких рішень для точності передачі не лише лексичного, а й концептуального змісту оригіналу. **Мета** статті – полягає в аналізі особливостей перекладу політичних промов з метою визначення впливу мовних контекстів на точність та ефективність передачі змісту. Задля досягнення мети потрібно вирішити такі **завдання**: 1) дослідити особливості політичної промови як лінгвістичного явища; 2) провести порівняльний аналіз письмового та синхронного перекладів; 3) здійснити порівняльний аналіз двох варіантів синхронного перекладу; 4) оцінити ступінь відповідності цих перекладів оригіналу та б) визначити найпоширеніші причини використання конкретних прийомів перекладу політичної промови. **Новизна** полягає у спробі вперше дослідити варіативність перекладів політичної промови Президента України на світовому майданчику через їх порівняльний аналіз. Дослідницький підхід статті зосереджено на виявленні та розгляді різниць у стратегіях перекладу, особливо враховуючи вплив структурних аспектів мови на результат. **Висновки**. Виділено ключові моменти, які розрізняють письмовий переклад від синхронного, враховуючи особливості часового обмеження та вимоги збереження структурованості в усному перекладі. Головною ознакою наведених прикладів є спроба перекладача лінійно передати зміст перекладу, адже слухачі сприймають текст лише раз на слух та не мають можливості перечитати. Аналіз обраної промови, зокрема у контексті вибору лексичних одиниць та структури речень, дозволяє зрозуміти важливість вибору відповідних стратегій для максимально точного відтворення смислового навантаження та інтенції автора промови. Із аналізу можна зрозуміти спектр викликів, які стоять перед перекладачем політичних промов, і визначити оптимальний підхід для кожного конкретного випадку.

Ключові слова: політична промова, порівняльний аналіз, синхронний переклад, письмовий переклад, стратегії перекладу.

Marta ZABOLOTNA,*orcid.org/0000-0002-2958-6581**Assistant at the Department of Theory and Practice of Translation
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) martazabolotna@gmail.com***Iryna SENKIV,***orcid.org/0009-0002-5317-7443**Assistant at the Department of Theory and Practice of Translation
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) isheremeta44@gmail.com***Halyna CHUMAK,***orcid.org/0000-0001-5974-9022**PhD (Philology),**Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) chumak@tnpu.edu.ua*

COMPARATIVE ANALYSIS OF TRANSLATIONS OF POLITICAL SPEECH

The article is devoted to a comparative analysis of the main processes of translating political speech from English into Ukrainian. Attention is focused on studying and comparing different translation strategies, based on the speech of the president of Ukraine. Lexical and syntactic transformations observed in written and simultaneous translations are highlighted. Their analysis indicates important aspects of choosing optimal translation solutions for the accuracy of transmitting not only the lexical, but also the conceptual content of the original. The **purpose** of the study is to analyze the peculiarities of translating political speeches in order to determine the influence of language contexts on the accuracy and effectiveness of content transmission. To achieve this goal, we need to solve the following **tasks**: 1) to investigate the peculiarities of political speech as a linguistic phenomenon; 2) to conduct a comparative analysis of written and simultaneous translations; 3) to carry out a comparative analysis of two variants of simultaneous translation; 4) to assess the degree of compliance of these translations with the original and 6) to determine the most common reasons for using specific methods of political speech translation. **Novelty** is determined by an attempt to study the variability of translations of the political speech of the president of Ukraine on the world platform through its comparative analysis. The research approach of the article focuses on identifying and considering differences in translation strategies, especially considering the impact of the structure of the sentence. **Conclusions.** The key points that distinguish written translation from simultaneous translation are highlighted. We take into account the peculiarities of time constraints and the requirements for maintaining structure in interpretation. The main feature of these examples is the translator's attempt to convey the content of the translation linearly, because listeners perceive the text by ear only once and do not have the opportunity to reread it. Analysis of the chosen speech, in particular in the context of the choice of lexical units and sentence structure, allows us to understand the importance of choosing appropriate strategies for the most accurate reproduction of the semantic load and intentions of the author of the speech. From the analysis, you can understand the range of the challenges the translator of political speeches has to face while determining the best approach for each specific case.

Key words: political speech, comparative analysis, simultaneous interpretation, written translation, translation strategies.

Постановка проблеми. У сучасному світі політичні промови відіграють ключову роль у формуванні громадської думки, впливаючи на сприйняття політичних подій та особистостей. Однак, при перекладі політичної мови з однієї культури на іншу, виникають численні лінгвістичні та культурні виклики, які впливають на точність та ефективність комунікації. В контексті таких викликів проблема порівняльного аналізу перекладу політичної промови виникає як ключове питання для розуміння того, наскільки вдалим та вірним є переклад цього жанру мовлення. Спроби передати не лише лексичний зміст, але й контекст, інтонацію, ідіоми та культурні від-

тінки політичних промов викликають необхідність уважного вивчення перекладацьких рішень та їх впливу на розуміння повідомлень у цільовій культурі. Пропонована проблема набуває особливого значення в умовах глобалізації, коли потреба в якісному перекладі політичних текстів стає надзвичайно актуальною для забезпечення ефективного міжнародного спілкування та взаєморозуміння. Відтак дослідження порівняльного аналізу перекладу політичної промови визначає основні виклики та можливості, що стоять перед перекладачами у даному контексті, сприяючи подальшому розвитку та вдосконаленню перекладацької теорії та практики в політичній сфері.

Аналіз досліджень. Теоретичну основу теми заклали такі науковці, як Заблоцький Ю. В., Карбан І. В., Моркотун С. Б. та ін. Українські дослідники, такі як Самойлова І. В. та Подвойська О. В., у своїх роботах акцентують увагу на лексичних особливостях політичних промов. У фокусі їхнє прагнення розкрити специфіку вираження політичних ідей та концепцій через призму лексичного наповнення.

З іншого боку, Клименко І. М. фокусується на викликах, які виникають при передачі політичної мови англійськомовним політиків українською мовою. Ці роботи ставлять за мету зрозуміти, як ефективно впоратися з культурними та ідіоматичними відмінностями, забезпечуючи точність та адекватність перекладу через лексичні трансформації.

Окрім того, порівняльний аналіз неможливо здійснити без чіткого розуміння аспекту риторики. Мацько Л. І. та Петренко В. зосередили свої дослідження на вивченні особливостей політичних промов як лінгвістичного явища.

Ці праці уможливили визначення спільних тенденцій та особливостей в перекладацькій практиці, а також оптимізували подальший процес виявлення прогалин, які потребують ґрунтовного наукового осмислення.

Мета статті полягає у дослідженні та аналізі особливостей перекладу політичних промов задля визначення впливу мовних контекстів на точність і ефективність передачі змісту та інтонації, зокрема, шляхом порівняння перекладів, проведення лінгвістичного аналізу та оцінки ступеня відповідності перекладених текстів оригіналам. Стаття має за ціль визначити, які методи та стратегії перекладу найбільш ефективні в політичних контекстах.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація охоплює всі аспекти життя, приносячи нові правила, модернізовані стандарти і принципи, та змінює орієнтири громадян. Кожен сектор діяльності піддається впливу цього процесу. Політика, яка визначає долю не лише окремих представників суспільства, але і цілих країн, є ключовим чинником. Мається на увазі, що основною метою політичної промови є привертання уваги, а для досягнення цієї мети політик повинен володіти високим мистецтвом публічного виступу (Акоп'янц, 2019: 32).

Політична промова – це наперед вивчений вислів, спрямований на гострі політичні питання. Він містить позитивні чи негативні оцінки, підкріплені обґрунтуванням та конкретними фактами, а також включає в себе визначені плани та перспективу політичних змін (Мацько, 1999: 4).

Політична промова може приймати форму парламентського виступу, що представляє собою публічну спробу переконати слухачів у доцільності конкретної ідеї, заходів чи дій. Для досягнення цієї мети використовуються оригінальні пропозиції, аргументи, неочікувані думки, емоційний виклад, швидка реакція та відповідь на «рамки» мовного етикету. Публічні виступи стимулюють творчість ораторів у політиці, оскільки вони завжди актуальні та іноді можуть бути непередбачуваними. Політичні промови, за своєю суттю, є гострими публіцистичними висловленнями, оскільки вони включають в себе висловлення конкретної ідеї, погляду, інтенції або ідеологічної позиції, що неминуче супроводжується відкиданням інших точок зору, навіть якщо вони не зазначені прямо (Самойлова, 2016: 235).

Під політичною мовою слід розуміти не окрему спеціалізовану мову, а виокремлену та організовану частину загальної мови, зокрема її лексичну (термінологічну) складову, що активно використовується у політичних текстах. На відміну від «спеціальних мов», які використовуються головним чином фахівцями у конкретних галузях, політична мова в певному відношенні використовується не фахівцями, і це є однією з її характеристик (Петренко, 2007: 17).

Розуміння основних особливостей політичного тексту дозволяє говорити про стратегії перекладу політичних промов. Клименко І. М. та Зоренко І. С. виділяють класифікацію лексичних трансформацій при передачі англійської політичної промови (Клименко, 2012: 84–89):

1. Конкретизація.
2. Генералізація.
3. Додавання слова.
4. Вилучення слова.
5. Заміна частини мови.
6. Перестановка слова.
7. Модуляція.
8. Антонімічний переклад.
9. Експлікація.
10. Транскрипція та транслітерація.
11. Калькування.

Окрім того, при перекладі політичних промов застосовують граматичні трансформації. Відповідно, повідомлення може зазнати змін на всіх рівнях, що визначає важливість порівняльного аналізу різних видів перекладу прикладів сучасних промов.

Різниця у синхронному та письмовому перекладі того ж тексту визначається специфікою обох видів перекладу. Очевидно, що ці особливості зумовлені умовами, в яких здійснюється переклад. До прикладу, синхронний переклад від-

бувається в обмеженому часі та зі значним акцентом на аспекті розуміння аудиторією сказаного усно. Важливо розуміти, що слухачі усного повідомлення сприймають інформацію як лінійне, структуроване повідомлення без можливості перечитати текст для кращого усвідомлення. Крім того, усний переклад звільнений від пунктуаційного навантаження, яке присутнє у письмовому перекладі. Це означає, що читачі можуть зрозуміти зміст, інтенцію та емоційність висловлювання через розкодування знаків пунктуації, що є недоступним при синхронному перекладі. Як уже зазначалося, політичні промови можна охарактеризувати як ґрунтовно підготовані, структуровані, логічні виступи із належним рівнем якості мовленнєвої діяльності. Перекладач-синхроніст також повинен володіти високою майстерністю в галузі риторики, але слід розуміти, що це значно складніший та більш комплексний аспект. Перекладач не просто виголошує підготований текст, а генерує переклад за лічені секунди, обрамлює думки відповідно до вимог ситуації, наповнення оригіналу та запиту від цільової аудиторії. Лінгвістичні та екстра лінгвістичні фактори впливу на переклад опрацьовуються перекладачем-синхроністом швидко та згідно з певною стратегічною особливістю у кожному конкретному прикладі.

Для порівняльного аналізу було використано промову В. О. Зеленського англійською мовою як матеріальний базис (Виступ Володимира Зеленського під час загальних дебатів Генеральної Асамблеї ООН. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=w0q5pPprX28>) та її переклади:

1. Письмовий переклад промови на офіційній сторінці Президента України від 19 вересня 2023 року (Виступ Президента Володимира Зеленського під час загальних дебатів Генеральної Асамблеї ООН. URL: <https://www.president.gov.ua/news/sogodni-lyudstvo-maye-diyati-v-povnij-solidarnosti-shob-urya-85705>);

2. Синхронний переклад промови, опублікований на YouTube каналі «Офіс Президента України» від 19 вересня 2023 року (Виступ Зеленського під час загальних дебатів Генеральної

Асамблеї ООН. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Pc5kW1YhXB8>);

3. Синхронний переклад промови, опублікований на YouTube каналі «Телеканал Рада» від 19 вересня 2023 року (Виступ Володимира Зеленського під час загальних дебатів Генеральної Асамблеї ООН. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wB-RWxzcRb0&t=338s>).

Зосередимо увагу на розбіжностях перекладу з огляду на два аспекти: різниця між письмовим перекладом та синхронним загалом, а також відмінності виключно між двома варіантами синхронного перекладу (табл. 1).

Першою та найпомітнішою особливістю дослідження перекладів політичної промови є вибір еквівалентів, що в українській мові є елементами синонімічного ряду. У першому перекладі використано «підтримує», що передає загальну ідею підтримки. У другому перекладі використано «покладається на», що може вказувати на концепт сподівання. Відповідно, третій варіант вказує на ідейну спрямованість певної категорії людей та їх політику. Тобто, це привітання має однаковий мотив привітання слухачів у залі, втім окремий переклад слів у розрізі синонімічних відтінків дозволяє реагувати на повідомлення з трьох різних точок зору (табл. 2).

Однією з лексичних особливостей перекладів є вибір фраз для передачі концепції «mass destruction», де перший та третій варіанти використовують «масове знищення». Цей термін є точним відповідником, що може краще відображати сутність ідеї щодо наслідків або потенційної загрози. Тоді як другий варіант використовує «значне руйнування», що може вказувати на ширший спектр можливих наслідків.

Крім того, переклади відрізняються за синтаксичною конструкцією речень. Письмовий переклад має більш просту будову. Хоч це речення складнопідрядне, його структура чітка та зрозуміла. У реченні відсутні службові частини мови, що у синхронному перекладі додають мовленнєвого навантаження. Можемо пояснити таку особливість синхронного перекладу

Таблиця 1

<i>I welcome all who stand for common efforts.</i>	<i>Я вітаю всіх, хто підтримує спільні зусилля!</i>	<i>Я вітаю всіх хто покладається на спільні зусилля.</i>	<i>Я вітаю усіх, хто виступає за спільні зусилля.</i>
---	--	---	--

Таблиця 2

<i>While nukes remain in place, the mass destruction is gaining its momentum.</i>	<i>Поки ядерна зброя не використовується, масове знищення набирає обертів.</i>	<i>Доти, доки ядерні боєголовки залишаються на місцях, значне руйнування зростає.</i>	<i>Поки ядерна зброя ще не використовується, зброя масового знищення набирає обертів.</i>
---	--	---	---

бажанням зберегти лінійність мовлення, що є однією із основних стратегій усного перекладу.

Розглянемо другий приклад перекладу з наведених нижче для підкріплення думки про мотивацію зберегти лінійність під час синхронного перекладу. У обраному фрагменті перекладач використовує зв'язку сполучників «для того, щоб» аби пов'язати умовно-причинні частини речення. Ця стратегія дозволяє логічно структурувати речення за умови використання пізніше не іменника «захист», а дієслова «убезпечувати». Втім, ці дві синтаксичні особливості роблять речення довшим. Компенсується це опущенням на початку менш змістовно навантаженої вставної конструкції «відверто кажучи». Перекладач також компенсує втрату слова «final» повтором «від цієї останньої війни», що акцентує увагу на важливості саме цієї частини речення (табл. 3).

Обмеження у часі, що його має перекладач для висловлювання, змушує в умовах певного тиску підбирати таку конструкцію речення, котра дозволить відтворити оригінал без суттєвих відмінностей у хронометражі перекладу. Ненаголошене «є» у реченні дозволяє скоротити кількість звуків чи складів, що вже є прикладом спроби заощадити час (табл. 4).

Синхронний переклад має більш складну структуру речення та більш точно відтворює оригінальний зміст. Перекладачі вдалися до опису поняття «weaponization» через «перетворення на зброю інших факторів» та «перетворення на зброю всього іншого». Це є прикладом трансформації додавання.

Обидва переклади виражають схожі ідеї, але мають певні відмінності у виборі слів та синтаксичній структурі (табл. 5).

Другий переклад (синхронний) – це більш розмовно сформульоване речення, яке використовує складніший синтаксис. Із виключно обсягу слів можна зробити висновок про спробу перекладача лінійно передати зміст повідомлення оригіналу. Виділені фрагменти свідчать про використання більшої кількості службових частин мови, що сигналізує про більшу кількість частин складного речення. Третій (синхронний) та перший (письмовий) переклади мають подібні структури, на відміну від іншого синхронного перекладу, що свідчить про важливість створення вибірки прикладів перекладу для повноцінного порівняльного аналізу.

Надмірна довжина деяких речень у перекладі змушує перекладача опускати деякі конструкції у наступних реченнях (табл. 6).

Таблиця 3

<i>Frankly, this is a good strategy. But it should not be the only strategy to protect the world from this final war.</i>	Відверто кажучи, це хороша стратегія. Але це не має бути єдиною стратегією захисту світу від цієї останньої війни.	<i>І це хороша стратегія, але вона не повинна бути єдиною стратегією для того, щоб забезпечити світ від війни, від останньої війни.</i>	Відверто кажучи, це хороша стратегія, але вона не повинна бути єдиною стратегією для захисту світу від цієї остаточної війни.
---	---	---	--

Таблиця 4

<i>There are many conventions that restrict weapons but there are no real restrictions on weaponization.</i>	Існує багато конвенцій, які обмежують озброєння, але не існує реальних обмежень на перетворення на зброю.	<i>Існує багато конвенцій, які обмежують використання зброї, але немає обмежень на використання зброї інших факторів.</i>	Є багато конвенцій які обмежують зброю, але немає реальних обмежень щодо перетворення на зброю всього іншого.
--	--	---	--

Таблиця 5

<i>And it is a clear Russia's attempt to weaponize the food shortage on the global market in exchange for recognition for some, if not all, of the captured territories.</i>	Спроба Росії використати дефіцит продовольства на світовому ринку як зброю в обмін на визнання деяких, якщо не всіх, захоплених нею територій.	<i>Росія продовжує намагатися створити дефіцит продовольства на світовому ринку, перетворити його на зброю, яка використовується для того, щоб змусити визнати захоплені нею території в Україні як результат її агресії.</i>	В такий спосіб Росія намагається використати дефіцит продовольства на світовому ринку як зброю в обмін на визнання деяких, якщо не всіх, захоплених територій.
--	---	---	---

Таблиця 6

<i>Russia is launching the food prices as weapons.</i>	Росія використовує ціни на продовольство як зброю.	<i>Росія використовує це як зброю.</i>	Росія використовує ціни на продовольство як зброю.
--	---	--	---

Таблиця 7

<i>I would like to thank those leaders who supported our Black Sea Grain Initiative, and program “Grain from Ukraine”.</i>	<i>Я хотів би подякувати тим лідерам, які підтримали нашу Чорноморську зернову ініціативу та програму «Зерно з України».</i>	<i>Я хотів би подякувати тим лідерам світу, які долучилися до Чорноморської зернової ініціативи, а також до гуманітарної програми «Зерно з України».</i>	<i>Я хочу подякувати лідерам, які підтримували нашу Чорноморську зернову ініціативу та програму «Зерно з України».</i>
--	--	--	--

Таблиця 8

<i>More than 45 nations saw how important it is to make Ukrainian food products available on the market from Algeria and Spain to Indonesia and China.</i>	<i>Понад 45 країн побачили, як важливо, щоб українське продовольство було доступне на ринку від Алжиру та Іспанії до Індонезії та Китаю.</i>	<i>Понад 45 країн побачили як важливо мати українську продовольчу продукцію наявною на ринку. Мова йде про Індонезію, Китай, Алжир.</i>	<i>Понад 45 країн побачили, наскільки важливо, щоб українське продовольство знову було на ринках від Алжиру до Іспанії, Індонезії і Китаю.</i>
--	--	---	--

У першому варіанті вказується конкретний об'єкт використання зброї – «ціни на продовольство». У другому варіанті використано заміник «це», який може вказувати на попередньо згадану концепцію чи ситуацію, але сам по собі є загальним та менше конкретним.

Обидва варіанти граматично правильні та можуть бути використані в залежності від контексту та стилю висловлювання. Перший варіант більш конкретний, тоді як другий варіант більш загальний.

Ці приклади відрізняються одиничним випадком використання стратегії додавання у перекладі виразу «program «Grain from Ukraine» (табл. 7).

Письмовий переклад не вміщує пояснення «гуманітарний», як і інший приклад синхронного перекладу. Цікаво, що відсутнє подібне пояснення до Чорноморської зернової ініціативи.

Окрім того, перший та третій варіанти перекладу підкреслюють підтримку лідерів без конкретизації їхнього світового статусу. Другий варіант зазначає, що ці лідери є світовими, вказуючи на їхній глобальний вплив (табл. 8).

У письмовому перекладі та другому синхронному чітко окреслено межі географічного впливу експорту української продукції згідно з оригіналом. Крім того, ці два приклади відрізняють складною структурою речення. Інший приклад

синхронного перекладу відрізняється трансформацією одного речення в два простіших.

Отже, підсумовуючи, зробимо наступні **ВИСНОВКИ**:

У ході дослідження було проведено порівняльний аналіз перекладів політичної промови, спрямований на визначення ефективності передачі ідей, намірів та загального впливу мовлення в різних мовних варіантах. Зокрема, розглядалися варіативність аспектів перекладу у лексиці та синтаксисі. Предметом дослідження також стало стратегічне націлення перекладача у визначених умовах професійної діяльності. Порівняльний аналіз синхронного та письмового перекладу вказав на відмінності у структурі речень перекладу та таку особливість відтворення англійської політичної промови українською мовою, як синонімічність використаних еквівалентів у перекладі. Аналіз синхронного перекладу свідчить про можливість використання стратегій додавання та опущення (віднімання). Відображення політичних концепцій та використання лексики певного забарвлення, вузького значення або сфери впливу у перекладі може змінювати сприйняття аудиторією. Врахування вищезазначених аспектів демонструє необхідність уважності, майстерності та обґрунтованості при перекладі політичних промов для відтворення їхньої сутності та мети.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акоп'янц Н. М., Черненко С. Ю. Специфіка перекладу сучасних політичних промов. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 42. Том 3. С. 32–36.
2. Клименко І. М., Зоренко І. С. Лексичні трансформації при передачі англійської політичної термінології українською мовою. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2012. Вип. 8. С. 84–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhSt_2012_8_12 (дата звернення: 27.11.2023).
3. Мацько Л. І. Лінгвістична риторика. *Наука і сучасність: Зб. наук. праць*. Ч. 4. К.: Логос, 1999. С. 3–16.
4. Петренко В. Особливості визначення політичної мови. *Політичний менеджмент*. 2007. № 2. С. 16–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ПоМе_2007_2_4 (дата звернення: 25.11.2023).
5. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки*. 2016. Кн. 1. С. 235–238. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2016_1_47 (дата звернення: 20.11.2023).

REFERENCES

1. Akopiants N. M., Chernenko S. Yu. (2019) Spetsyfika perekladu suchasnykh politychnykh promov. [Specificity of translation of modern political speeches] *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seria.: Filolohiia. Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology.* 42. 3. 32–36. [in Ukrainian].
2. Klymenko I. M., Zorenko I. S. (2012) Leksychni transformatsii pry peredachi anhliiskoi politychnoi terminolohii ukrainskoiu movoiu. [Lexical transformations in the transfer of English political terminology into the Ukrainian language] *Filolohichni studii. Naukovyi visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Philological studies. Scientific Bulletin of the Kryvyi Rih State Pedagogical University,* 8. 84–90. [in Ukrainian].
3. Matsko L. I. (1999) Lihvistychna rytoryka. [Linguistic rhetoric] *Nauka i suchasnist: zb. nauk. prats. Science and modernity: coll. of science papers,* 4. 3–16. [in Ukrainian].
4. Petrenko V. (2007) Osoblyvosti vyznachennia politychnoi movy. *Politychnyi menedzhment. [Peculiarities of the definition of political language. Political management]* 2. 16–24. [in Ukrainian].
5. SamoiloVA I. V., Podvoiska O. V. (2016) Leksychni osoblyvosti politychnykh promov. [Lexical features of political speeches] *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia. Filolohichni nauky. – Scientific notes of the Nizhyn Mykola Gogol State University. Philological sciences.* 1. 235–238. [in Ukrainian].

Михайло ЄНЧЕВ АРТ-ПРЕЗЕНТАЦІЯ В СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ ЯК ДИЗАЙН-ПРОЕКТ.....	124
Микола ЗІНЧЕНКО МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ОБ'ЄКТІВ АРТ-АУКЦІОНІВ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ В ПЕРЕХІДНУ ДОБУ.....	129

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Halyna AVKSENTIEVA WOODY ALLEN AND HIS LUDIC VIEW UPON REALITY	141
Олена БЕСАРАБ КОНЦЕПЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У РАННІХ ТВОРАХ Ш. БРОНТЕ.....	146
Олександра ГАЗУДА КОНСТРУКТИ РЕАЛЬНОСТІ Й ІРРЕАЛЬНОСТІ У ФЕНТЕЗІЙНОМУ ТВОРІ «КНИГА КЛАДОВИЩА» НІЛА ГЕЙМАНА.....	151
Ольга ГРИНЬКО, Катерина БЕЗПАЛОВА ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ СКЛАДНИХ ЗА СТРУКТУРОЮ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ СЛОВНИКІВ).....	156
Yaroslava DEMYDENKO THE NEW NORMAL: WAR, CLOTHING, AND IDENTITY IN HEMINGWAY'S NOVEL "A FAREWELL TO ARMS".....	161
Інна Анастасія ДЗЮБАНОВСЬКА СТРАТЕГІЇ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ В ДИПЛОМАТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	170
Наталія ЄЛЬНІКОВА ХЕЙТИНГ ЯК ФОРМА ДЕВІАНТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	176
Марта ЗАБОЛОТНА, Ірина СЕНЬКІВ, Галина ЧУМАК ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДІВ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ.....	183
Катерина КАЛИНИЧ ВПЛИВ ВОЄННИХ ПОДІЙ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ: ДОСВІД ЛІТЕРАТУРНОЇ РЕЦЕПЦІЇ	190
Олена КАЛІНЮК, Неля СТЕПАНЮК ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕОЛОГІЗМІВ У НАУКОВО-ФАНАСТИЧНОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ФРЕНКА ГЕРБЕРТА "DUNE").....	196
Ругія Абдул КАРАКОЧ ОДНОСКЛАДНІ ПРОСТІ ПРОПОЗИЦІЇ У ДІАЛОГІЧНИХ ТЕКСТАХ: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА ТА ФУНКЦІЇ.....	203
Максим КАРПУСЕНКО, Наталія КАРПУСЕНКО ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ВИРАЗНОСТІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ВИСТУПУ ДЖ. БАЙДЕНА 21 ЛЮТОГО 2023 Р.).....	210
Ольга КОБРИНЕЦЬ ГАСТРОНОМІЧНИЙ КОМПОНЕНТ «АЙРАН» У ТУРЕЦЬКИХ ПАРЕМІЯХ.....	215

ПЕДАГОГІКА

Ірина АФАНАСІЄВСЬКА, Надія ПОГОРЛЕЦЬКА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЙ ГЛИБИННОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-ВИКЛАДАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	221
Алевтина БАГІНСЬКА ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ У СТАРШОКЛАСНИЦЬ ГОТОВНОСТІ ДО УСВІДОМЛЕНОГО МАТЕРИНСТВА У ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	227